

IVA MURAJ

MATERIJALI I KONSTRUKCIJE U ARHITEKTURI VANJSKIH PROSTORA

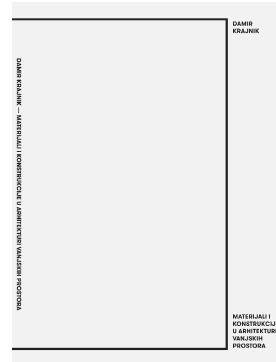
DAMIR KRAJNIK

MATERIALS AND STRUCTURES IN LANDSCAPE ARCHITECTURE

DAMIR KRAJNIK

Open spaces entail private and public spaces characterised by specific conditions of use – exposure to atmospheric influences, specific structural loads and public use conditions. For that reason, it is important to know and understand properties of building materials and principles of their use in order to design and construction processes to result in a durable high-quality materialisation of an architectural concept. The book is primarily conceived as a textbook for students of the University of Zagreb's Faculty of Architecture. However, it can also be used as a manual to architects who practically deal with outdoor space design and construction. The first part of the book gives an overview of basic technical and formal characteristics of the materials used in the construction of different elements pertaining to outdoor space design. The second part of the book deals with main features of structures and elements typically used in outdoor space design.

[Translated by ŽELJKA MIKOŠEVIĆ, PhD]

Manualia Universitatis Studiorum Zagabiensis
Acta Architectonica – Udzbenici i skripta br. 10
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
UPI-2M PLUS d.o.o., Zagreb
Zagreb, 2018.

Str. 139, ilustr. 267, bilj. 630, predgovor, uvod,
2 poglavija, literatura i izvori, summary, o autoru
[24x17 cm, bijelo-crveno, meki uvez]

Jezik: hrvatski
Urednica: Tajana Jaklenec
Recenzenti: Ivan Milan, Iva Muraj, Marijana Serdar
Dizajn: Sven Soric
Lektura: Mirjana Ostoj

ISBN 978-953-8042-40-9
CIP 001003482 [NSK Zagreb]

Vanjski prostor kao tema povezuje velik broj disciplina – arhitekturu, gradogradnju (urbanizam), dizajn, nosive konstrukcije, umjetnost, dendrologiju, ekologiju i biologiju te pokazuje kako arhitektonska struka ne trpi disciplinarnе granice, već se one međusobno nadopunjavaju i uzajamno obogacuju.

Udzbenik „Materijali i konstrukcije u arhitekturi vanjskih prostora“ iz edicije Manualia Universitatis Studiorum Zagabiensis nastao je kao nastavni materijal izbornog kolegija „Primjena materijala i konstrukcija u perivojnoj arhitekturi“ koji autor predaje na prvoj godini Diplomskog studija „Arhitektura i urbanizam“ na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Istovremeno, knjiga je namijenjena svim studentima arhitekture koji će je moći koristiti kao referentni materijal tijekom studija, a također može poslužiti i studentima drugih srodnih fakulteta koji u nastavnom programu imaju kolegije tematski vezane za projektiranje i izvedbu vanjskih prostora (Agronomski, Šumarski, Gradevinski fakultet i sl.). Knjiga je namijenjena svima koji se privatno i profesionalno bave vanjskim prostorom.

Za proces projektiranja i definiranje koncepta oblikovanja vanjskog prostora od presudne je važnosti poznавanje materijala i konstrukcija te nacija izvedbe istih. Vrijedan, tih i samozatajan autor u knjizi prenosi svoja istraživačka i pedagoška znanja o materijalima, kao i stručna iskustva u odabiru i izvedbi konstrukcija u vanjskim prostorima.

Projektiranje i izvedba vanjskih/otvorenih prostora (eksterijera) obuhvaća i razne veličine projekata – od zahvata velikih zelenih i javnih površina grada do privatnih vrtova, od reprezentativnih vanjskih površina do malih zahvata na vanjskoj ovojnici zgrade, koje karakteriziraju različiti uvjeti korištenja. Vanjski prostor može biti integralni dio arhitekture zgrada (parterno i hortikulturno uređenje građevne cestice, izvedba ravnih krovova, terasa, vertikalnih vrtova) ili samostalna projektna tema (projektiranje i uređenje pejsažnih predjela, parkova, perivoja, trgova, ulica, igrališta i sl.). Autor nije imao lagan zadatak objedinjavanja ovih opsirnih tema, ali ih je uspio sažeto i jasno prikazati. U formalnom smislu udžbenik se sastoji od predgovora, uvida, dva glavna poglavila, popisa literaturе i izvora, sažetka na engleskom i biografije autora. U predgovoru sam autor kratko iznosi cilj udžbenika: „Cilj udžbenika je prikazom osnovnih tehničkih i oblikovnih obilježja pojedinih materijala i konstrukcija u kontekstu primjene u specifičnim uvjetima vanjskih prostora omogućiti studentima poznavanje i razumijevanje principa njihova korištenja kako bi proces projektiranja i izvedbe rezultirao kvalitetnom i trajnom materijalizacijom arhitektonске ideje.“ U uводу se autor osvrnuo na razloge i važnost poznавanja materijala i konstrukcija prilikom oblikovanja vanjskih prostora. Potom slijede dva osnovna poglavila. Prvi dio naslovljen „Materijali“ prikaz je osnovnih tehničkih i oblikovnih obilježja pojedinih materijala u kontekstu pri-

mjene u uvjetima vanjskih prostora i sastoji se od 11 potpoglavlja – Tlo, Kamen, Biljke, Drvo, Keramicki materijali, Metali, Beton, Asfalt, Staklo, Plastične mase i kompoziti te Geosintetici. Drugi dio naslovljen „Konstrukcije i elementi“ bavi se principima projektiranja i izvedbe različitih tipova konstrukcija i elemenata opreme, a sastoji se od 14 potpoglavlja, tj. tematskih jedinica – Zemljane konstrukcije, Hodne površine, Vertikalne komunikacije, Mostovi, Platforme, Ograde, Zidovi, Paviljoni, Pergole, Krovni vrtovi, Vertikalni vrtovi, Oprema, Rasvjeta i Voda. Svako poglavje ilustrirano je grafickim prikazima – fotografijama izvedenih stranih ili domaćih (vlastitih) realizacija, presjecima slojeva konstrukcija i izvedbenim detaljima.

Objavljivanje knjige sufinancirala je Hrvatska komora arhitekata, Zaklada Hrvatske akademije za znanost i umjetnost te ACO Gradevinski elementi d.o.o.

Knjiga je vrijedna zbog opceg manjka slične suvremene literature na hrvatskom jeziku. U hrvatskoj izdavačkoj ponudi nema izdanja koje se bavi materijalima i rješavanjem arhitektonskih detalja u vanjskom prostoru. U arhitektonskom obrazovanju takva literatura i znanstveni pristup izvrsna su nadopuna osnovnim kolegijima. Kao recenzentica rukopisa imala sam uvid u materijal prije objave, a ovim putem želim pohvaliti autora i cijeli tim koji je sudjelovao u izradi ovoga suvremenog koncepta sveučilišnog udžbenika. Svojim sadržajem i oblikovanjem postavlja vrlo visoke standarde za slična djela.